

Menter Iaith
Sir Ddinbych

Yn Hyrwyddo'r Gymraeg yn Lleol
Promoting the Welsh Language Locally

ADRODDIAD BLYNYDDOL

1 EBRILL 2011 – 31 MAWRTH 2012

ELUSEN GOFRESTREDIG 1120223

CWMNI CYFYNGEDIG TRWY WARANT 6204415

**ARIENNIR EIN GWEITHGAREDDAU HEFYD GAN GYNGOR TREF DINBYCH,
CYNGOR TREF Y RHYL, A CHYNGOR TREF RHUTHUN**

Cynnwys

Gair gan y Cadeirydd	3
Beth yw Menter Iaith?	4
Menter Iaith Sir Ddinbych	4
Strwythur y Fenter	4
Cyfarwyddwyr ac Aelodau'r Pwyllgor Rheoli 2011-2012	4
Staff y Fenter 2011-2012	5
Disgrifiad o'r Ardal a wasanaethir	5
Nodau ac Amcanion Menter Iaith Sir Ddinbych	6
Blas ar weithgareddau Menter Iaith Sir Ddinbych	6
Blas ar weithgareddau Ardal Rhuthun	10
Blas ar weithgareddau Ardal Corwen	11
Adroddiad Blynyddol y Cyfarwyddwyr/Ymddiriedolwyr	13
Adroddiad y Cyfrifwyr	17
Datganiadau o Weithgareddau Ariannol	18
Mantolen	22
Nodiadau ar y datganiadau	24

Menter Iaith Sir Ddinbych
Adeilad Deiamwnt
6 Heigad
Dinbych
Sir Ddinbych
LL16 3LE

Ffôn: 01745 812822
Ffacs: 01745 818601
E-bost: yholiadau@menteriaithdinbych.co.uk
Gwefan: www.mentrauiaith-gogledd.com
[Facebook.com/MIDinbych](https://www.facebook.com/MIDinbych)
Twitter: @MIDinbych

Gair gan y Cadeirydd

Unwaith eto, rwyf yn hyderus iawn bod yr amrywiaeth o weithgareddau a welwyd yn ystod y flwyddyn wedi arwain at brofiadau gwerthfawr iawn i'r cymunedau yma yn Sir Ddinbych. Dyma flas i chi o'r gwaith maes a chyflawnwyd yn ystod y flwyddyn.

Cynhaliwyd nifer o weithgareddau er mwyn datblygu ymwybyddiaeth rhieni o fanteision economaidd a chymdeithasol y Gymraeg.

Ym Mis Mehefin 2011 cynhaliwyd stondin er mwyn hyrwyddo gwerth dwyieithrwydd yn Ysgol y Llys, yn yr Wyl Goed ac yn niwrnod Hwyl i'r Teulu ym Mro Ffawr.

Cynhaliwyd noson hefyd yn ysgol Twm o'r Nant, ac mae'r cysylltiad yma gydag Ysgolion yn hynod o bwysig. Yn wir, manteisiwyd ar y cyfle i hyrwyddo manteision yr iaith mewn nifer o ddigwyddiadau yn ystod y flwyddyn, megis Sioe Dinbych a Fflint, Eisteddfod Genedlaethol Wrecsam, Eisteddfod yr Urdd a Dathliadau Gŵyl Dewi Dinbych. Mae cysylltiad agos iawn yn bodoli gyda TWF, ac fel rhan o ddatliadau deg mlwydd oed y mudiad, soniwyd am waith y Fenter gyda nifer o rieni.

Nid yn unig cafwyd cyflwyniadau am y manteision o ddwy ieithrwydd, ond hefyd cafwyd sesiynau ymarferol, megis sesiynau stori a chân mewn partneriaeth a Mudiad Meithrin yng Nghapel Seion Dinbych a Chapel Aberclwyd. Yn ystod Sioe Dinbych a Fflint, daeth Catherine Aran i ddiddanu'r plant. Trefnwyd hyn mewn partneriaeth a Gwasanaethau Gwybodaeth i Deuluoedd. Yn ystod Mis Rhagfyr, cynhaliwyd taith Nadolig Sam Tân a Norman Price, yng Nghylch Ti a fi Gellifor, Sesiwn Stori a Chân Cylch Meithrin Henllan a Dinbych, unwaith eto mewn partneriaeth a Mudiad Meithrin.

Cynhaliwyd nifer o weithgareddau a gweithdai er mwyn rhoi cyfleoedd i blant a phobl ifanc i ddefnyddio'r Gymraeg yn hyderus mewn sefyllfa gymdeithasol. Yn ystod Mis Mehefin, cafwyd sesiwn criced i ferched yn y Rhyll i ddisgyblion Uwchradd, gyda chydweithrediad CIC. Fel rhan o'r fenter 'Taith Gwybodaeth i Ysgolion' fe aeth y Fenter i Ysgol Dinas Bran, Ysgol Brynhyfryd, Ysgol Uwchradd Rhyll, Ysgol Uwchradd Glan Clwyd, St Brigids, Ysgol Bendigaid Edward Jones ac yn Ysgol Uwchradd Prestatyn. Yn ogystal, cynhaliwyd gweithdai iaith/celf a chreffft yn Nhrefnant, Llanarmon yn lâl, ac yn

Llandyrnog. Yn ystod Mis Chwefror, cynhaliwyd noson cardiau Santes Dwynwen yng Nghlwb Hwyl Hwyr Prestatyn, ble cafodd y plant gyfle i wneud cardiau.

Mae brwydr y bandiau yn parhau i fod yn weithgaredd pwysig, a chynhaliwyd y noson yn ystod Mis Chwefror. Mae'r cysylltiad rhwng chwaraeon a'r Fenter yn un pwysig iawn, ac yn gyfle gwych i hyrwyddo'r iaith. Cynhaliwyd cyfarfod gyda Chlwb Rygbi a Phêl droed Llangollen ym Mis Ionawr er mwyn trafod sut i gynyddu defnydd o'r Gymraeg mewn datganiadau i'r wasg.

Roedd y Fenter hefyd yn brysur iawn yn cefnogi pwyllgorau eraill yn y Sir. O ganlyniad i hyn, sefydlwyd Pwyllgor Partner Iaith y Glannau, a enwyd 'Gyda'n Gilydd'. Cynhaliwyd y cyfarfod cyntaf yn ystod Mis Mai, ac mae'r pwyllgor erbyn hyn wedi ffurfioli, ac wedi cynllunio rhaglen o weithgareddau i ymateb i ddarganfyddiadau'r Fframwaith Cymdogaeth Cymraeg. Mae cynnig cefnogaeth fel hyn yn allweddol o bwysig er mwyn hyrwyddo'r iaith ymhellach.

Yn naturiol, mae partneriaethau yn holl bwysig i fywyd dyddiol y Fenter; diolchwn i'n holl bartneriaid am eu cefnogaeth. Mae datblygu gwybodaeth am waith y Fenter ac am ddigwyddiadau yn ffordd allweddol er mwyn codi ymwybyddiaeth trigolion y Sir o waith y Fenter. Mae cydweithrediad agos gyda Phapurau Bro'r ardal yn bodoli bellach ac mae cofnod o waith y Fenter yn ymddangos yn achlysurol yn y Bedol, Y Bigwn, Y Glannau ac yn y Gadlas. Hefyd, mae cysylltiad agos yn bodoli gyda mudiad yr Urdd, trwy gyfrwng eisteddfodau, cwis llyfrau, teithiau a digwyddiadau megis y jambori.

Felly, unwaith yn rhagor, gwelwyd ystod eang o weithgareddau yn ystod o flwyddyn; yr un oedd nod pob un o'r gweithgareddau, sef datblygu'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y Sir. Wrth i chi ddarllen gweddill yr adroddiad, yr wyf yn siŵr y byddwch chithau fel minnau, yn ymfalchïo yn llwyddiannau'r Fenter yn ystod y flwyddyn, ac o'r profiadau gwerthfawr a ddaeth yn sgil yr amrediad eang o weithgareddau, a diolchaf i'r holl staff am eu hymroddiad.

**Nerys Wyn Davies
Medi 2012**

Beth yw Menter Iaith?

Mae gwahaniaethau mawr rhwng pob Menter Iaith ond er y gwahaniaethau yn natur yr ardaloedd a wasanaethir gan fentrau iaith mae rhai gweithgareddau craidd yn gyffredin iddynt oll sef : hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg fel iaith gymdeithasol naturiol, hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg fel iaith weledol (ar arwyddion / posteri a.y.b.), hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg fel cyfrwng busnes, hyrwyddo trosglwyddiad iaith o fewn teuluoedd ac yn gyffredinol, marchnata'r budd o fod yn ddwyieithog.

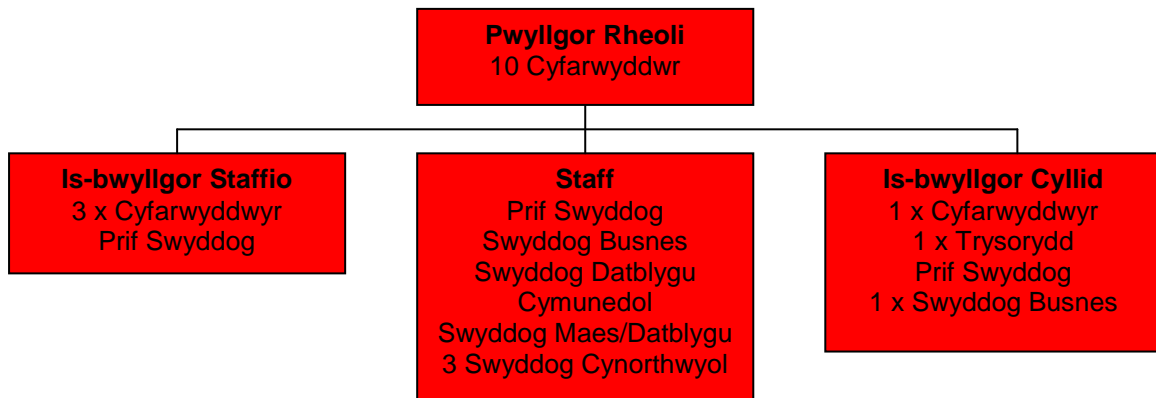
Ariennir holl Fentrau Iaith Cymru yn rhannol gan Lywodraeth Cymru ac yn rhannol gan ffynonellau cyllidol eraill.

Mae pob Menter Iaith yn gorff gwirfoddol a chanddi aelodau a phwyllgorau llywio. Mae rhai mentrau wedi cofrestru fel elusennau a rhai fel busnesau cyfyngedig trwy warant yn ogystal.

Menter Iaith Sir Ddinbych

Sefydlwyd Menter Iaith Sir Ddinbych ym mis Hydref 2003 pan ddaeth yn Fenter hollol ar wahân ac annibynnol i Fenter Iaith Dinbych-Conwy. Mae'r Fenter yn elusen gofrestredig ers 11eg Tachwedd 2004 ac yn gwmni cyfyngedig trwy warant ers 5ed Ebrill 2007. Mae gan y Fenter fwrdd o gyfarwyddwyr profiadol, gweithgar a chefnogol iawn sydd wedi eu dethol o'r aelodaeth ehangach. Mae croeso i unrhyw un sy'n cyd-fynd â nodau ac amcanion y Fenter ddod yn aelod.

Strwythur Menter Iaith Sir Ddinbych hyd at Hydref 2012

Cyfarwyddwyr ac Aelodau Pwyllgor Rheoli Menter Iaith Sir Ddinbych hyd at Hydref 2012

Cyfarwyddwyr:

Cadeirydd	Nerys Davies	Unigolyn	Ionawr 2009
Is – Gadeirydd	John Glyn Jones	Unigolyn	Hydref 2006
Trysorydd	Arwyn Jones	Unigolyn	Hydref 2006
Ysgrifennydd	Caryl Vaughan	Unigolyn	Hydref 2006
	Morfudd Jones	Unigolyn	Hydref 2006
	Dylan Jones	Unigolyn	Hydref 2010
	Owain Gwyn Morris	Unigolyn	Hydref 2011
	Richard Stanley Lyall	Unigolyn	Hydref 2011
	Natalie Downes	Unigolyn	Hydref 2011
	Arwel Roberts	Unigolyn	Hydref 2011

Ddyffryn Clwyd draw at ffiniau Gorllewin Sir Conwy, er bod hyn erbyn hyn yn dechrau newid. Roedd canran siaradwyr Cymraeg yr ardal hon yn ôl cyfrifiad 1991 rhwng 60% a 80%, ond erbyn cyfrifiad 2001 mae'r ffigwr yn fwy tebygol o fod rhwng 40% a 60%.

Nodau ac Amcanion Menter Iaith Sir Ddinbych

Amcan yr elusen yn ôl y Memorandwm ac Erthyglau Cymdeithasiad yw: **'Hyrwyddo addysg trigolion Sir Ddinbych o ran defnyddio'r iaith Gymraeg'**

Gwneir hyn drwy:

1. Normaleiddio'r defnydd o'r Gymraeg ymysg poblogaeth y Sir ym mhob agwedd o fywyd.
2. Sicrhau bod cyfleoedd ac anogaeth ar gael i fewnfudwyr ddysgu'r Gymraeg ac i drigolion cynhenid ddatblygu eu gwybodaeth a defnydd o'r iaith.
3. Sicrhau bod yr holl ystod o weithgarwch cymdeithasol, economaidd, diwylliannol, addysgiadol sy'n digwydd o fewn y sir yn datblygu i fod yn gwbl ddwyieithog.

Mae'r uchod yn nodau hir dymor ac ni ellir eu cyflawni dros nos. Maent fodd bynnag yn gosod ein hagenda yn gwbl ddiamwys ac mae'n amcanion tymor canolig yn deillio'n naturiol ohonynt.

Amcanion

Prif amcan y Fenter yw hyrwyddo defnydd o'r Gymraeg ymhlith pobl sy'n preswyllo o fewn ffiniau Sir Ddinbych a'r ardaloedd cyfagos yn unol â chyfarwyddiadau'r Pwyllgor Rheoli trwy gyflawni'r canlynol:

- i) Meithrin agweddau cadarnhaol tuag at yr iaith yn y sector breifat, ac anelu at wneud y Gymraeg yn ased economaidd
- ii) Cynorthwyo'r sector wirfoddol i gynnig gwasanaeth dwyieithog
- iii) Annog y di-Gymraeg i fabwysiadu agweddau cadarnhaol tuag at yr iaith e.e. cymhathu mewnfudwyr a chynorthwyo'r dysgwyr i ddod yn rhugl ac i ddod yn rhan o'r gymdeithas Gymraeg.
- iv) Annog a chynorthwyo i drefnu a chynnal digwyddiadau newydd
 - a. Pontio rhwng ysgol a chymdeithas
 - b. Ategu at waith y ddarpariaeth Cymraeg i oedolion
 - c. Cyfoethogi a bywiocáu bywyd Cymraeg yn gyffredinol
- v) Cefnogi gweithgareddau gwirfoddol sy'n bodoli eisoes trwy gyfrwng y Gymraeg
- vi) Trefnu gweithgareddau ar gyfer ieuenctid i'w hannog i ddefnyddio'r Gymraeg.
- vii) Hyrwyddo Trosglwyddiad iaith o fewn teuluoedd
- viii) Cyflwyno datganiadau yn rheolaidd i'r cyfryngau ynglŷn â'n cynlluniau/prosiectau.
- ix) Cydweithio â Mentrau eraill i farchnata a rhannu arfer da.

Blas ar weithgareddau/prosiectau'r Fenter Ebrill 2011 - Mawrth 2012

Yn unol ag amodau ein grant craidd canolbwyntiwyd ar dri phrif faes sef:

- 1. Plant a Phobl Ifanc**
- 2. Teuluoedd**
- 3. Y Gymuned**

O fewn y penawdau hynny roeddem yn gweithio tuag at:

- Mwy o blant a phobl ifanc yn defnyddio'r Gymraeg yn naturiol a hyderus tu allan i oriau ysgol.
- Rhagor o blant yn cael eu magu'n ddwyieithog. Naill ai drwy fwy o rieni Cymraeg eu hiaith yn trosglwyddo'r iaith neu rieni di-Gymraeg yn dewis addysg Gymraeg
- Codi'r lefel o ymwybyddiaeth am y Gymraeg a'r diwylliant Cymraeg/Cymreig a chynyddu'r nifer o gyfleodd i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gymuned

Bu'r holl staff yn weithgar iawn dros gyfnod yr adroddiad hwn. Isod mae detholiad o'r mathau o waith roedd y Fenter yn ei wneud gyda'r gymuned yn ystod y flwyddyn. Blas yn unig sy yma. Ceir darlun mwy manwl a'r cyfle i weld lluniau o'r gweithgareddau ar ein gwefan ble mae holl ôl rhifau o'n Newyddlen hefyd i'w gweld.

Taith Ysgolion

Yn ystod wythnos gyntaf o Dachwedd cynhaliwyd nifer o weithdai ar daith ysgolion o amgylch y sir er mwyn dathlu a chodi ymwybyddiaeth o Wythnos leuenctid Cymru. Ymwelwyd ag Ysgol Uwchradd y Rhyl, Ysgol Uwchradd Glan Clwyd, Ysgol Brynhyfryd, Ysgol Santes Ffraid, Ysgol Uwchradd Dinbych ag Ysgol Uwchradd Prestatyn. Cynlluniwyd y daith ar y cyd â Gwasanaethau leuenctid y Sir a'r Urdd. Roedd y gweithdy yn gyfle i bobl ifanc leisio eu barn ar wahanol faterion gan gynnwys pa ddigwyddiadau cymdeithasol oeddent yn mwynhau er mwyn i ni gael cynllunio'n well ar eu cyfer yn y dyfodol. Dosbarthwyd gwybodaeth hefyd ynglŷn â'r cyfleoedd sydd ar gael i bobl ifanc gymdeithasu yn y Gymraeg a sut i gysylltu â gweithwyr maes y Fenter a'r Urdd.

Bws leuenctid Cyngor Sir Ddinbych

Mae swyddogion Menter Iaith Sir Ddinbych bellach yn gweithio ar Fws leuenctid Gwasanaethau leuenctid y Cyngor Sir. Bws sydd yn mynd o amgylch y pentrefi yn ardaloedd gwledig y sir yw hwn ac mae ganddo nifer o gyfleusterau gwerth chweil gan gynnwys Play Station 3, Nintendo Wii a 3 cyfrifiadur â chyswllt â'r We. Yn ogystal â chynnig y cyfle i bobl ifanc fwynhau drwy chwarae a sgwrsio ymysg ei gilydd mae nifer o weithgareddau yn digwydd ar y bws megis gwaith celf a gwaith addysgol am y byd o'n cwmpas. Mae'r bws hefyd yn gyfle i bobl ifanc dderbyn gwybodaeth a chyngor am y pethau sy'n gallu effeithio ar eu bywydau fel addysg ryw a bwlio. Mae presenoldeb swyddogion y Fenter yn sicrhau bod treftadaeth a diwylliant yn rhan hanfodol o'r prosiectau i gyd yn ogystal â sicrhau bod y bobl ifanc yn cael siarad eu dewis iaith.

Prosiect Cymwel

Cafodd disgyblion Ysgolion Uwchradd a cholegau'r Sir y cyfle i gymryd rhan ym mhrosiect cerddoriaeth 'Cymwel.' Cafodd dros 40 o ddisgyblion y cyfle i fynyachu gweithdai cerdd broffesiynol er mwyn eu hannog i gyfansoddi darnau cerddoriaeth Cymraeg. Menter Iaith Sir Ddinbych oedd yn gyfrifol am y cynllun, mewn cydweithrediad a Cherdd Gymunedol, a chafwyd mentora cerddorol gan Dr Jochen Eisentraut a Huw Ed. Anogwyd y disgyblion i gyfansoddi a chreu cerddoriaeth ac wedyn recordiwyd y darnau iddynt gadw. Roedd yn gyfle i'r disgyblion ddatblygu eu Cymraeg mewn ffordd fydd o fudd iddyn nhw yn y dyfodol gan agor y drws iddynt berfformio'n ddwyieithog os ydyn nhw'n dymuno gwneud.

Pwyllgor Ardal y Glannau

Y llynedd ffurfiwyd Pwyllgor Ardal y Glannau (Gyda'n Gilydd ar y Glannau) er mwyn rhoi cyfle i bobl leol leisio eu barn a dylanwadu ar waith hyrwyddo'r iaith yn ardal y

Glannau. Eleni cymerodd y pwyllgor hwn rhan flaenllaw wrth weithredu prosiect Bwrdd yr Iaith 'Fframwaith Cymdogaethau Cymraeg'. Yn sgil y canlyniadau'r ymchwil ar gyfer y Fframwaith penderfynodd y Pwyllgor i gynllunio rhaglen o weithgareddau i ymateb i ddarganfyddiadau'r Fframwaith oedd hefyd yn addas i godi arian ar gyfer Pwyllgor Apêl yr ardaloedd ar gyfer Eisteddfod Dinbych 2013.

Disgo Santes Dwynwen

Cynhaliwyd Disgo Santes Dwynwen ar gyfer plant y Glannau rhwng 8 ac 11 mlwydd oed yn Sinema'r Scala, Prestatyn. Roedd yr ymateb yn annisgwyl o dda gyda mwy na 65 o blant yn mynychu ar y noson. Roedd yn gyfle i'r plant fwynhau'r gorau o gerddoriaeth Gymraeg yn ogystal â chael hwyl yn chwarae gemau. Yn ystod yr wythnos flaenorol roeddem wedi bod yn gweithio gyda'r plant yn eu helpu i ddylunio cardiau Santes Dwynwen ar gyfer ein cystadleuaeth Cardiau Dwynwen. Roedd dros 130 o blant am gystadlu a chyhoeddwyd enw'r enillydd ar noson y disgo.

Grŵp Strategol Addysg Gymraeg mewn Addysg

Mae'r Fenter hefyd yn aelod sefydlog o'r Pwyllgor Grŵp Strategol Cymraeg mewn Addysg yn Sir Ddinbych gan fynychu cyfarfodydd yn rheolaidd. Mae'r Pwyllgor hwn yn golygu cyfle i gyfarfod a thrafod gyda phob pennaeth ysgol y sir yn ogystal â phenaethiaid nifer o adrannau allweddol i'n gwaith. Trwy'r Pwyllgor hwn rydym hefyd yn gweithio gyda Fforwm Pobl Ifanc yr Ysgolion Uwchradd - 'Llais y Dysgwyr'.

Dydd Gŵyl Dewi Sant yn Sir Ddinbych

Eleni am y tro cyntaf estynnodd ein 'Cystadleuaeth Addurno Ffenestri' i gynnwys siopau a busnesau 3 o drefi Sir Ddinbych. Yn Ninbych, Y Rhyl a Rhuthun gwelwyd lluo o faneri, balŵns, dreigiau, peli rygbi a chennin Pedr er mwyn denu llygaid y beirniaid - sef Meiri'r trefi. Bwriad y diwrnod oedd harddu'r trefi a dathlu Cymreictod ar ddiwrnod ein nawddsant a hefyd i gychwyn y broses o godi ymwybyddiaeth o werth ein hunaniaeth ac iaith fel pwynt gwerthu unigryw gan ychwanegu at apêl y busnesau yn ystod y cyfnod yn arwain at Eisteddfod Sir Ddinbych.

Stomp Farddol

Cynhaliwyd Stomp Farddol arall mewn noson sydd bellach wedi mynd yn ddigwyddiad blynyddol poblogaidd iawn i'r Fenter ar Nos Wener, Mehefin yr 17eg. Roedd John Glyn Jones, Haf Llewelyn, Arwel Emlyn Jones, Gruffudd Antur a Les Baker yn cystadlu gydag Arwel 'Pod' Roberts yn cadw trefn ar y noson fel 'Stompfeistr'. Cipiodd Stôl y Stomp - stôl bren wedi ei gwneud a'i rhoi'n hael i'r digwyddiad gan Alun Jones (Bwyellwyr Clwyd), gan Arwel Emlyn Jones y tro hwn.

Cyfathrebu â'r Cyhoedd

Rydym yn parhau i gynhyrchu Newyddlen chwarterol ddwyieithog mewn lliw er mwyn codi ymwybyddiaeth y gymuned am waith y Fenter, y Gymraeg, digwyddiadau cymdeithasol, technoleg newydd Cymraeg a'r gwasanaethau Cymraeg sy ar gael iddyn nhw. Rydym yn cyhoeddi dros 5,000 o gopïau (caled ac electronig) pob chwarter. Rydym hefyd yn parhau i gydweithio'n agos gyda Phapurau Bro'r ardal gan gyfrannu'n fisol a chyfrannu'n wythnosol i'r Denbigh Free Press i sicrhau parhad y dudalen Gymraeg.

Gweplyfr a Thrydar

Yn ogystal mae'r Fenter wedi symud gyda'r oes i gynyddu'r defnydd o rwydweithiau cymdeithasol eraill. Rydym yn gwneud defnydd cyson iawn o'n tudalen Gweplyfr (Facebook) a bellach mae modd dilyn Menter Iaith Dinbych ar y rhwydwaith cymdeithasol Trydar (Twitter) sydd yn cynnig gwasanaeth rhwydweithio a micro-flogio. Mae modd gweld newyddion a datblygiadau diweddaraf y Fenter ar **@MIDinbych**.

Clwb Cymraeg Ysgol Gynradd Cyffylliog

Cynhaliwyd Clwb Cymraeg ar ôl ysgol i blant Ysgol Gynradd Cyffylliog ar nosweithiau Mercher. Clwb ar y cyd rhwng yr ysgol, Menter Iaith Sir Ddinbych a'r Urdd oed hwn. Roedd y plant yn mwynhau gweithgareddau megis gemau iaith, chwaraeon, gwaith celf, coginio, gemau bwrdd a Jenga. Gwnaeth y plant hefyd gweithio'n galed ar brosiect Santes Dwynwen. Ar ôl sesiwn yn trafod y stori aeth y plant ati i greu bwrdd stori o'r chwedl i'w helpu deall a chofio'r stori. Cafodd y lluniau mwyaf lliwgar a diddorol eu rhwymo a'u lamineiddio i greu llyfr Stori Dwynwen a chafodd pob plentyn a gymerodd ran yn y prosiect lyfr yn anrheg ac un ychwanegol i'r ysgol gadw. Roedd y clwb wedi ei sefydlu mewn ymateb i gais gan yr ysgol er mwyn creu cyfle i'r plant ddefnyddio eu Cymraeg yn gymdeithasol tu allan i'r dosbarth a datblygu eu defnydd ohoni. Mae trafodaethau eisoes ar y gweill i gynnal clybiau tebyg yn ysgolion Llandyrnog a Gellifor a'r gobaith yw y bydd mwy o ysgolion yn mynegi diddordeb mewn cynlluniau tebyg.

Sioe Dinbych a Fflint

Cynhaliwyd standin yn Sioe Dinbych a Fflint ar y cyd a Gwasanaethau Gwybodaeth i Deuluoedd Cyngor Sir Ddinbych. Roedd bwrlwm mawr yn y babell gyda pheintio wynebau, sesiynau stori a chân gan Catherine Aran, Sali Mali a Sam Tân yn ymweld â'r plant a dawnsio a chanu gyda'r cymeriad S4C 'Heini'. Dosbarthwyd dros 300 o becynnau gyda llyfr lliwio Sam Tân Menter Iaith Sir Ddinbych yn ogystal â gwybodaeth ddefnyddiol am fanteision addysg Gymraeg a gwaith ein gwahanol bartneriaid gwaith yn ystod y dydd.

Eisteddfod Genedlaethol Wrecsam

Mynychodd staff y Fenter Eisteddfod Genedlaethol Wrecsam gan weithio ar standin MIC (Mentrau Iaith Cymru) a chynnal sesiynau darllen storïau gan bwysleisio'r pwysigrwydd o rieni'n darllen i'w plant yn Gymraeg.

Adroddiad Siopwr Cudd

Cynhaliwyd arolwg o wasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg ar ran y Cyngor Sir. Pwrpas yr adroddiad yw eu cynorthwyo gyda'r Adroddiad Monitro Blynyddol yn unol â gofynion eu Cynllun Iaith Gymraeg.

Cynlluniau Ardal Bwrdd yr Iaith

Parhau mae'r cydweithio da rhwng swyddogion Cynllun Ardal Rhuthun a Chorwen Bwrdd yr Iaith Gymraeg a ninnau. Rydym yn cyfarfod yn gyson i rannu syniadau ac arfer da yn ogystal â chydweithio yn yr ardaloedd penodedig pan ddaw'r cyfle. Gweler adroddiadau Cynlluniau Gweithredu Rhuthun a Chorwen isod.

Gill Stephen
Prif Swyddog
Medi 2012

Adroddiad Blynyddol Cynllun Gweithredu Iaith Rhuthun 2011/12

Teuluoedd

Yn ystod ymweliad a Chylch Ti a Fi Pentrecelyn i hyrwyddo Addysg Gymraeg cafwyd sgwrs ddi-ddorol gyda Sally, mam oedd yn gyn disgybl yn yr Ysgol. Magwyd Sally ar aelwyd Ddi-Gymraeg. Dysgodd y Gymraeg tra'n ddisgybl yn Ysgol Pentrecelyn ac wrth adael am yr Ysgol Uwchradd roedd yn gwbl rugl. Mae Sally bellach yn rhiant i ddau o blant bach sy'n mynychu'r Ysgol ac maent hwythau'n gwbl ddwyieithog. Ymunodd Sally yn y drafodaeth gyda gweddill y mamau; yn eu mysg mam Ddi-Gymraeg oedd wedi symud o ardal Gelgar gyda thri o blant ifanc. Roedd cyfraniad Sally i'r drafodaeth yn werthfawr iawn gan iddi hi lwyddo i leddfu pryderon y Fam newydd yn ogystal â'i argyhoeddi am fanteision addysg Gymraeg a'r angen i fod yn ddwyieithog i fyw a gweithio yn yr ardal hon

Yn dilyn y sgwrs gyda'r rhieni trefnwyd noson i hyrwyddo manteision addysg Gymraeg a gwahoddwyd rhieni Cylch Chwarae Llandegla i fynychu yn ogystal â Swyddog Datblygu MYM Sir Ddinbych. Paratowyd cyflwyniad PowerPoint wedi ei seilio ar lyfr yr Athro Colin Baker 'A Parent and Teacher's Guide to Bilingualism'. Cytunodd Sally i roddi sgwrs a rhannu ei phrofiadau yn dysgu Cymraeg. Cytunodd y Swyddog MYM i gydweithio gyda'r Cylch Chwarae er mwyn trafod y posibilrwydd o sefydlu Cylch Ti a Fi fyddai'n cefnogi'r rhieni i gyflwyno'r Gymraeg i'w plant.

Bu'r Swyddog yn cydweithio gyda Phwyllgor Apêl Eisteddfod Sir Ddinbych 2013 i gynnal Miri Medi yng Ngholeg Llysfasi. Nod y digwyddiad hwn oedd cynnal gweithgaredd i'r teulu cyfan. Yn ystod y digwyddiad bu'r swyddog yn siarad gyda rhieni am fanteision Addysg Gymraeg a magu plant yn ddwyieithog. Rhoddwyd gwybodaeth iddynt am ddarparwyr dosbarthiadau Cymraeg i Oedolion yn yr ardal.

Yn ystod penwythnos 'Drysau Agored' yn Rhuthun cynhaliwyd Sesiwn Stori a Chan gyda'r Actores Siwan Llynor yn Llyfrgell y dref. Bu'r swyddog yn hyrwyddo Addysg Gymraeg ac yn cynnig cymorth a gwybodaeth i'r rhieni di Gymraeg ynglŷn â dosbarthiadau Cymraeg i Oedolion yn yr ardal yn ogystal â gwaith y partneriaid megis MYM, Yr Urdd ayyb.

Ieuenctid

Sefydlwyd Cynghrair Pêl-droed Llandyrnog yn 1928 ac mae'n cynnwys un ar ddeg o Glybiau pentref o Ysgeifiog yng ngogledd ddwyrain sir Ddinbych i Glawddnewydd yn ne orllewin y sir. Mae holl weinyddiaeth a rheolaeth y Gynghrair yn draddodiadol Seisnig ei naws; er mai Cymraeg yw'r iaith ar y maes chwarae. Cysylltwyd â Tudor Jones Trysorydd y Gynghrair i drafod y posibilrwydd o gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg o fewn y Gynghrair. Cytunwyd i gwblhau Rhestr Wirio er mwyn canfod dulliau i gynyddu eu defnydd o'r Gymraeg. Trafodwyd canfyddiadau'r Rhestr Wirio gyda phrif swyddogion y Gynghrair; a chytunasant i gydweithio. Roedd y Swyddog Datblygu CGI yn awyddus i aelodau'r Gymuned fod yn rhan o'r gwaith er mwyn sicrhau cyfranogaeth a pherchnogaeth leol. Cysylltwyd â saith o ddinasyddion lleol er mwyn trefnu cyfarfod i drafod y cynllun a chytunodd y saith i gydweithio i gefnogi Cynghrair Pêl-droed Llandyrnog. Yn dilyn cyfarfod i drafod y gwaith; cytunodd yr aelodau i gydweithio i gyfieithu'r Cyfansoddiadau a Rheolau yn ogystal â'r wefan (gellir ei gweld ar www.summerfootball.co.uk) Ffurfiwyd rota gwirfoddolwyr er mwyn cyfieithu adroddiadau yn dilyn pob gem a phob Pwyllgor. Mae'r gwaith bellach yn mynd yn ei flaen yn ddiraffferth. Gan ddefnyddio cyfleuster e-bost llwyddwyd i gydweithio heb gynnal cyfarfodydd di-ri; ac mae pawb yn fodlon gyda'r gwaith. Llwyddodd y Swyddog i weithio fel canolwr trwy berswadio Pwyllgor y Gynghrair i gydweithio i gynyddu'r Gymraeg ac i ysgogi aelodau'r gymuned i gydweithio a

gwirfoddoli i gyfieithu. Am y tro cyntaf erioed mae'r Gymraeg yn cael ei defnyddio yng ngweinyddiaeth y Gynghrair trwy gyfranogaeth a pherchnogaeth y gymuned leol.

Cymunedau Cymraeg

Mae tair meithrinfa breifat yn ardal Rhuthun, gydag un feithrinfa yn gweithio'n gyfan gwbl trwy gyfrwng y Gymraeg. Yn ystod 2011/12 bu Swyddog CGI Rhuthun yn cydweithio gyda dwy feithrinfa; sef Meithrinfa'r Felin Rhuthun a Miri Meithrin Pwll-glas. Yn ystod cyfarfod gyda rheolwraig Meithrinfa'r Felin Rhuthun cwblhawyd Rhestr Wirio er mwyn canfod defnydd o'r Gymraeg ym mhob agwedd o waith y Feithrinfa. Roedd yr ewyllys yma i gyflwyno mwy o Gymraeg, yn bennaf oherwydd ceisiadau gan rieni i wella'r sefyllfa. Cynigiwyd cymorth i'r Rheolwraig gyda nifer o agweddau, megis gwasanaeth y Llinell Gyswllt ar gyfer cyfieithiadau ayyb. Roedd agwedd staff y feithrinfa tuag at y Gymraeg yn swil a di hyder; ac er eu bod yn gwneud ymdrech i siarad y Gymraeg gyda'r plant, tueddent i droi i'r Saesneg. Cytunwyd i gynnal sesiynau Stori a Chan gyda'r Staff gan gyflwyno caneuon a storïau Cymraeg i'r plant, treuliyd diwrnod yn y Feithrinfa yn symud o ddsbarth i ddsbarth. Mae'r feithrinfa bellach wedi trefnu dosbarthiadau Cymraeg i'r staff yn wythnosol ac maent yn cael eu cynnal yn y Feithrinfa ar ddiwedd y diwrnod gwaith. Yn ddiweddarach mae'r Feithrinfa wedi mabwysiadwyd Polisi Iaith sydd wedi ei gymeradwyo gan Fwrdd yr Iaith Gymraeg. Mae Meithrinfa'r Felin Rhuthun bellach yn cael ei hystyried yn feithrinfa ddwyieithog yn hytrach na meithrinfa gyda'r Saesneg yn rhagori. Mae Meithrinfa Miri Meithrin ym Mhwl-glas yn gweithredu yn gyfan gwbl trwy'r Gymraeg. Yn dilyn cyfarfod gyda'r Rheolwraig/Perchennog cytunwyd i'r Feithrinfa fabwysiadu Polisi Iaith wedi ei gymeradwyo gan Fwrdd yr Iaith Gymraeg.

Mae trigolion pentref Pwll-glas wedi bod yn cydweithio ar brosiect cymunedol er mwyn sefydlu Siop y Pentref. Mae eu cais am nawdd ariannol wedi bod yn llwyddiannus ac mae'r gwaith yn mynd yn ei flaen. Roeddynt yn awyddus iawn i baratoi cylchlythyr dwyieithog cynhwysfawr fyddai'n cynnig gwybodaeth am weithgareddau a digwyddiadau'r pentref boed yn digwydd trwy'r Gymraeg neu'r Saesneg. Cysylltodd y Golygydd gyda'r Swyddog CGI i wneud cais am gymorth gyda'r Gymraeg. Cytunwyd i gydweithio a bu'r Swyddog mewn nifer o gyfarfodydd i gefnogi'r gwaith. Er mwyn sicrhau cyfranogaeth leol cysylltodd y Swyddog gyda nifer o drigolion pentref Pwll-glas i wneud cais am wirfoddolwyr i gyfieithu'r Cylchlythyr. Mae naw o'r trigolion wedi cytuno i gydweithio i gyfieithu'r Cylchlythyr ac mae argraffiad cyntaf Llais y Pentref/Village Voice wedi ei gyhoeddi yn gwbl ddwyieithog.

Nan V Edwards Medi 2012

Cynllun Gweithredu Iaith Ardal Corwen 2011-2012

Cryfhau Cymdogaethau Cymraeg

Cynhaliwyd noson o adloniant Cymraeg yn Nhafarn Y Delyn Corwen. Nod y noson oedd annog cynulleidfya o gymdogaethau Cymraeg lleol i rwydweithio a chymdeithasu gyda'r gymdogaeth Gymraeg yn nhref Corwen. Cydweithiwyd gyda phwyllgor Dydd Glyndŵr a swyddog Llenyddiaeth Cymru i gynnal noson fel rhan o ddiwrnod dathliadau Dydd Gŵyl Glyndŵr. Cydlynwyd cystadleuaeth o farddoni a limrigau. Sicrhawyd cyswllt mewn pedwar pentref lleol cyfagos a'r dref i greu timoedd o bedwar aelod i fod yn rhan o'r noson. Sicrhawyd fod y dafarn leol yn talu am hanner y gost o'r adloniant (band Cymraeg). Daeth dros 50 o bobl ynghyd, gan

gynnwys tîm o Gorwen. Bu pum tîm yn cystadlu ar wahanol dasgau barddoni. Derbyniwyd cymorth gan dri gwirfoddolwr o'r pwyllgor. Mae'r pwyllgor bellach wedi mabwysiadu'r noson fel rhan o'u rhaglen flynyddol o ddathliadau.

Ieuencid

Cyflwynwyd Sesiynau Ymwybyddiaeth iaith i wahanol grwpiau ifanc ac yn ymwneud ac ieuencid yn y gymuned. Ymysg y grwpiau oedd Staff Arlwygo ysgol y Berwyn, a chlwb Dug Caeredin clybiau Corwen a Carrog a disgyblion Ysgol Maeshyfyd. Cynnwys y sesiynau oedd trafodaeth am agweddau at iaith yn deillio o brofiadau personol; Hanes yr iaith Gymraeg; Manteision dwyieithrwydd; Gwasanaethau Cymraeg a'r gefnogaeth sydd ar gael. Defnyddiwyd fframwaith tebyg i bob sesiwn, addaswyd y cyflwyniad i weddu'r gynulleidfa a sicrhau nod ac amcan y neges oedd yn berthnasol i'r grŵp. Ar ddiwedd y sesiynau anogwyd y grwpiau i addo newid arferion a chynyddu eu defnydd o'r Gymraeg. Roedd criw staff arlwygo ysgol y Berwyn am annog disgyblion i archebu eu bwyd yn Gymraeg, ac am hyrwyddo enwau newydd apelgar ar seigiau e.e. sosej a stwnsh. O'r sylwadau ar ffurflenni gwerthuso nodwyd iddynt ddysgu: bod dwyieithrwydd yn norm; Bod y Gymraeg yn iaith i bobl ifanc; bod canran uwch o siaradwyr yng Nghymru nag oedden nhw wedi credu; bod ystadegau yn dangos y gellid ennill 10% yn fwy o gyflog wrth fod yn medru siarad dwy iaith.

Teuluoedd

Cydweithiwyd gyda swyddogion Ganolfan Hamdden Penllyn, swyddog 'Gwynedd Ni' a swyddog 'Chwarae Gwynedd' i gynnal Bore Hwyl i'r Teulu. Cynhaliwyd y digwyddiad ar fore Llun er mwyn sicrhau cynulleidfa niferus o rieni i fabanod / plant oedran cyn ysgol. Hysbysebwyd y digwyddiad drwy ddsbarthu pamffledi gyda Chylchoedd Ti a Fi lleol; Gwarchodwyr Plant a Meithrinfa Breifat; a'r Ymwelydd lechyd. Llwyddwyd i ddenu dau ddeg a saith o rieni i'r digwyddiad gydag oddeutu un rhan o dair yn Gymru di Gymraeg neu fewnfudwyr. Hwyluswyd sgwrs ddwys gyda chwe rhiant am fanteision y Gymraeg. Cafodd tri deg saith o blant gyfle i ganu caneuon oddi ar CD Twf, a chwarae. Gwirfoddolodd pedwar disgybl Ysgol Uwchradd Y Berwyn i wisgo gwisgoedd Cymeriadau S4C, fel rhan o gynllun gwaith gwirfoddol bagloriaeth Gymraeg. Derbyniodd dwy fam gwybodaeth am wersi Cymraeg o'r crud lleol, Derbyniodd gwarchodwraig gwybodaeth ynglŷn â phhecyn datblygiad iaith Hunaniaith. Hyrwyddo'r Gymraeg i deuluoedd. Rhannwyd Pecyn Gwybodaeth Gwasanaethau Teuluoedd gan swyddog 'Gwynedd Ni' i bawb oedd yn cynnwys gwybodaeth am y llinell cymorth gwaith cartref. Sicrhawyd amser a chyfle yn ystod y digwyddiad er mwyn i Swyddog y Ganolfan ddweud am raglen gweithgareddau a ddarperir ar gyfer rhieni a phlant / babanod.

Siân Lloyd Parry
Medi 2012

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestredig

**ADRODDIAD BLYNYDDOL Y CYFARWYDDWYR / YMDDIRIEDOLWYR AM
Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012**

CYFEIRNOD A MANYLION GWEINYDDOL.

Enw'r Elusen gofrestredig Menter Iaith Sir Ddinbych

Rhif Cofrestru'r Elusen: 1120223

Rhif Cofrestredig y Cwmni 6204415

Swyddfa gofrestredig Adeilad Deiamwnt
6 Heigad
DINBYCH
Sir Ddinbych
LL16 3LE

Ymddiriedolwyr

Yr ymddiriedolwyr a fu'n gwasanaethu'r elusen yn ystod y cyfnod 1 Ebrill 2011 hyd at 31 Mawrth 2012 oedd:

Cadeirydd Nerys Wyn Davies
Is-gadeirydd John Glyn Jones
Trysorydd Ceri Evans (wedi ymddeol 03/11/2011)
Arwyn Lloyd Jones (penodwyd 03/11/2011)

Cyfarwyddwyr eraill Caryl Vaughan
Morfudd Margaret Jones
Sian Rogers (wedi ymddeol 03/11/2011)
Dylan Gwyn Luke Jones
Natalie Ann Downes (penodwyd 03/11/2011)
Richard Stanley Lyall (penodwyd 03/11/2011)
Owain Gwyn Morris (penodwyd 03/11/2011)
Arwel Roberts (penodwyd 03/11/2011)

Ysgrifennydd Caryl Vaughan

Bancwyr HSBC
17 Stryd y Dyffryn
DINBYCH
Sir Ddinbych
LL16 3AG

Cyfrifwyr Hill & Roberts
Cyfrifwyr Siartredig
1 Tan y Castell
RHUTHUN
Sir Ddinbych
LL15 1DQ

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestredig

**ADRODDIAD BLYNYDDOL Y CYFARWYDDWYR / YMDDIRIEDOLWYR AM
Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012**

STRWYTHUR A RHEOLAETH

Mae Menter Iaith Sir Ddinbych yn elusen gofrestredig, rhif 1120223, wedi ei sefydlu fel cwmni cyfyngedig, rhif 6204415. Mae cyfansoddiad y cwmni yn uno cyfansoddiad elusennol a chwmnïau cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol. Cofrestrwyd Menter Iaith Sir Ddinbych fel elusen gofrestredig, ac fel cwmni cyfyngedig, ar 5 Ebrill 2007.

Mae Menter Iaith Sir Ddinbych (yr "Elusen") yn cael ei gweinyddu a'i rheoli yn ôl y memorandwm ac erthyglau cymdeithasol y cwmni, a gan aelodau bwrdd y cyfarwyddwyr.

Mae aelodaeth yr Elusen yn agored i unigolion dros 18 oed ac unrhyw gymdeithas, gorfforedig neu anghorfforedig, sydd yn cytuno ag amcanion a gwaith yr Elusen, heb wahaniaethu rhwng pobl o safbwynt eu cyfoeth, gwleidyddiaeth, hil, crefydd, rhyw neu anabledd. Bydd unrhyw benderfyniad i dderbyn cais am aelodaeth yn amodol ar i'r ymgeisydd dalu'r tanysgrifiad yn llawn. Bydd i bob aelod-fudiad benodi unigolyn i'w gynrychioli ac i bleidleisio.

Gall Bwrdd y Cyfarwyddwyr yn unfrydol ac am reswm da, roi terfyn ar aelodaeth unrhyw unigolyn neu aelod-fudiad: cyhyd a bo gan yr unigolyn dan sylw neu gynrychiolydd penodedig yr aelod-fudiad dan sylw'r hawl i wrandawriad gan y Bwrdd y Cyfarwyddwyr, yng nghwmni ffrind, cyn y gwneir penderfyniad terfynol.

BWRDD Y CYFARWYDDWYR

Rheolir busnes yr Elusen gan Fwrdd y Cyfarwyddwyr a fydd yn atebol i'r aelodau. Ni fydd gan unrhyw berson hawl i weithredu fel Cyfarwyddwr, boed hynny am, y tro cyntaf neu dro dilynol, hyd nes y bydd wedi llofnodi datganiad derbyn parodrwydd i weithredu er budd yr Elusen yn llyfr cofnodion Bwrdd y Cyfarwyddwyr.

Bydd Bwrdd y Cyfarwyddwyr yn cynnwys dim llai na 5 o gyfarwyddwyr a dim mwy na 10 o gyfarwyddwyr.

Gall y Cyfarwyddwyr ar unrhyw adeg gyfethol unrhyw berson i Fwrdd y Cyfarwyddwyr cyn belled na fydd mwy nag un rhan o dair o Fwrdd y Cyfarwyddwyr yn gyfetholedig a chyn belled na ragorir ar yr uchafswm a benodir yn erthygl 39, ac na wneir rhagor na thri chyfetholiad o'r fath rhwng un Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol a'r nesaf. Rhaid i bob person a gyfetholir fel hyn ymddiswyddo yn y Cyfarfod Blyneddol yn dilyn eu cyfetholiad, ond byddent yn gymwys i'w hailbenodi wedi hynny.

Ceir talu holl gostau teithio, gwesty a threuliau eraill rhesymol cyfarwyddwyr mewn perthynas â'u presenoldeb mewn cyfarfod Cyfarwyddwyr, pwyllgorau neu gyfarfod cyffredinol neu mewn perthynas â chyflawni eu dyletswyddau, ond fel arall ni fyddant yn derbyn tal.

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestredig

**ADRODDIAD BLYNYDDOL Y CYFARWYDDWYR / YMDDIRIEDOLWYR AM
Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012**

NODAU AC AMCANION YR ELUSEN

Prif nodau tymor hir y fenter fel y'u hamlinellir yn y cyfansoddiad yw:

1. Normaleiddio'r defnydd o'r Gymraeg yn nhrwch poblogaeth y sir ym mhob agwedd o fywyd.
2. Sicrhau bod cyfleoedd ac anogaeth ar gael i fewnfudwyr ddysgu'r Gymraeg ac i drigolion cynhenid ddatblygu eu gwybodaeth a defnydd o'r iaith.
3. Sicrhau bod yr holl ystod o weithgarwch cymdeithasol, economaidd, diwylliannol ac addysgiadol sy'n digwydd o fewn y sir yn datblygu i fod yn drwyadl ddwyieithog.

DARPARU BUDD I'R CYHOEDD

Wrth gynllunio ein gwaith am y flwyddyn, mae aelodau'r pwyllgor sy'n gyfarwyddwyr/ymddiriedolwyr wedi ystyried canllawiau'r Comisiwn Elusennau a'r budd i'r cyhoedd. Yn benodol, ceisiwn gynorthwyo a chefnogi'r gymuned yn ei chyfanrwydd o ran hyrwyddo a hwyluso defnyddio'r Gymraeg gan bob oedran. Rydym yn gweithio ar draws y sir gyfan a darparwn gyfleoedd am ddim i bobl wella proffil y Gymraeg a dwyieithrwydd, drwy ddarparu cyngor, cymorth, prosiectau a gweithgareddau penodol. Ein corff ni yw'r unig un â'r briff penodol i normaleiddio'r Gymraeg/dwyieithrwydd mewn bywyd teuluol a bywyd cyhoeddus ar draws sbectwm oedran y sir. Gweithiwn ar y cyd gyda phartneriaid allweddol megis yr Urdd a Mudiad Meithrin a darparwyr statudol megis ysgolion a'r Cyngor Sir drwy fonitro eu Cynllun Iaith Gymraeg o bersbectif y defnyddwyr. Rydym yn gweithio gyda chyrrff eraill sy'n ymwneud â darparu gwersi Gymraeg i oedolion hefyd gan gynorthwyo i ymestyn y cyfleoedd i gymryd rhan mewn gweithgareddau allgyrsiol. Mae ein deunyddiau cynnig cyngor a marchnata ar gael bob amser, ac mae'r Cyfarwyddwyr/Ymddiriedolwyr yn cytuno ar dargedau ar gyfer gwaith cymunedol yn flynyddol.

Mae'r prif weithgareddau yn ystod y flwyddyn yn cynnwys rhai i blant a phobl ifanc, mewn partneriaeth gyda grwpiau lleol eraill. Defnyddir yr holl incwm a dderbynnir i wella'r gwasanaethau a ddarperir i'r cyhoedd, p'un ai ar y ffôn, drwy gyfrwng e-bost neu wyneb yn wyneb. Ceisiwn sicrhau presenoldeb yn y rhan fwyaf o ddigwyddiadau lleol megis Sioe y Sir ac ati, gan dargedu'r cyhoedd drwy gynnig cyngor am ddim a gweithgareddau ar ffurf gweithdy, megis sesiwn adrodd storïau i blant ac ati.

CAMPAU A GYFLAWNWD

Am ddarlun mwy manwl o weithgareddau'r flwyddyn sy'n cyflawni nodau ac amcanion yr elusen ac yn rhoi budd i'r cyhoedd gweler adroddiad blynyddol yr elusen ar dudalennau 6 hyd at 12.

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestredig

**ADRODDIAD BLYNYDDOL Y CYFARWYDDWYR / YMDDIRIEDOLWYR AM
Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012**

ADOLYGIAD ARIANNOL

Perfformiad Ariannol yr Elusen

Mae cyfanswm yr adnoddau a dderbyniwyd am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2012 wedi lleihau o £127,114 i £122,789, sef gostyngiad o £4,325 (3.4%) ar y flwyddyn flaenorol. Mae'r gyfradd llog yn parhau i fod yn isel iawn a derbyniwyd £18 o incwm buddsoddiad yn unig am y flwyddyn (2011 - £26). Mae cyfanswm yr adnoddau a dreuliwyd am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2012 wedi lleihau o £136,620 i £116,452, sef gostyngiad o £20,168 (14.8%) ar y flwyddyn flaenorol. Cafwyd gwarged felly o £6,337 am y flwyddyn i gymharu â diffyg o £9,506 am y flwyddyn flaenorol.

Polisi Cronfeydd

Mae'n rhan o bolisi'r Elusen i gadw cronfeydd anghyfyngedig sef y cronfeydd rhyddion, ar lefel sy'n hafal i tua 3 mis o dreuliau anghyfyngedig. Rhydd hyn gronfa ddigonol i dalu costau rheoli, gweinyddu a chynnal yr Elusen. Bu i'r cronfeydd anghyfyngedig gael eu cynnal ar y lefel yma am gydol y flwyddyn.

Polisi Buddsoddiad

Yr amcan buddsoddiad yw diogelu'r buddsoddiadau cyfredol yn erbyn chwyddiant ac i gael incwm rhesymol yn ôl. Mae perfformiad y buddsoddiadau yn cael eu hadolygu ar sail gyson trwy eu cymharu gyda mainc fesuriad addas.

Rheolaeth Risg

Gwnaed arolwg gan y Cyfarwyddwyr ym meysydd busnes a gweithredu'r Elusen a gallant gadarnhau y byddai'r Elusen mewn sefyllfa i liniaru unrhyw risg.

Y mae'r adroddiad yma wedi'i baratoi o dan ddarpariaeth arbennig Rhan XV o Ddeddf y Cwmnïau 2006 yn berthnasol i gwmnïau bach ac wedi'i awdurdodi gan y bwrdd ar a llofnodwyd ar ran y bwrdd.

Llofnod

Enw llawn **Caryl Vaughan**

Safle **Ysgrifennydd**

Dyddiad

**ADRODDIAD YR AROLYGWYR ANNIBYNNOL I BWYLLGOR RHEOLI
MENTER IAITH SIR DDINBYCH**

Dyma fy adroddiad ar gyfrifon Menter Iaith Sir Ddinbych am y cyfnod o 1 Ebrill 2011 hyd at 31 Mawrth 2012 fel y gwelir ar dudalennau 13 hyd 27.

Cyfrifoldebau'r Pwyllgor Rheoli a'r Arolygwyr

Mae Ymddiriedolwyr yr Elusen yn gyfrifol am baratoi'r cyfrifon. Mae Ymddiriedolwyr yr Elusen yn ystyried nad oes angen archwiliad o dan Adran 43(2) o Ddeddf Elusennau 1993 (y Ddeddf 1993) ac mai arolwg annibynnol sydd ei angen.

Fy nghyfrifoldeb i yw:

- arolygu'r cyfrifon (o dan adran 43(3)(a) o'r Ddeddf)
- dilyn cyfarwyddiadau a roddwyd yn y Cyfeiriadau Cyffredinol a ddatganwyd gan Gomisiynwyr Elusen (o dan adran 43(7)(b) o'r Ddeddf); a
- datgan os oes unrhyw fater arbennig wedi dod i'm sylw.

Sail Datganiad yr Arolygwyr

Gwnaed yr arolwg yn ôl y Cyfarwyddiadau Cyffredinol roddir gan y Comisiynwyr Elusen. Mae'r arolwg yn cynnwys adolygu'r cofnodion ariannol sy'n cael eu cadw gan yr elusen a chysoni'r cofnodion hynny â'r cyfrifon a gyflwynir. Mae hefyd yn cynnwys ystyriaeth o unrhyw eitemau anarferol neu ddatguddiadau yn y cyfrifon a cheisio eglurhad oddi wrthy ch chi fel ymddiriedolwyr ynglŷn â'r materion hynny. Nid yw'r drefn a ddilyni'r yn rhoi'r holl dystiolaeth a fyddai ei angen i wneuthur archwiliad, ac mewn canlyniad, nid wyf yn bwriadu mynegi barn archwiliol ar yr hyn sy'n cael ei weld yn y cyfrifon.

Datganiad yr Arolygwr Annibynnol

Mewn canlyniad i'n harolwg, nid oes unrhyw fater sylweddol wedi dod i'm sylw:

- 1 a fyddai yn rhoi achos rhesymol i mi gredu nad yw'r gofynion
 - a) i gadw cofnodion cyfrifon yn ôl adran 386 o Ddeddf y Cwmnïau 2006; ac
 - b) i baratoi cyfrifon sy'n cyfateb â'r cofnodion cyfrifon ac yn ateb gofynion cyfrifon yn ôl adran 393 o Ddeddf y Cwmnïau 2006 wedi cael eu cyflawni, ac sydd
- 2 yn fy nhyb i, angen tynnu sylw atynt, er mwyn sicrhau dealltwriaeth gywir o'r cyfrifon.

Arwyddwyd

Dyddiad

**R A Roberts, BSc, FCA
Hill & Roberts Cyfrifwyr Siartredig
1 Tan y Castell
RHUTHUN
Sir Ddinbych
LL15 1DQ**

MENTER IAITH SIR DDINBYCH

Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestredig

DATGANIAD O WEITHGAREDDAU ARIANNOL AM Y BLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

Nodyn	2012 Cronfeydd Anghyfyngedig £	2012 Cronfeydd Cyfyngedig £	2012 Cyfanswm Cronfeydd £	2011 Cyfanswm Cronfeydd £
Adnoddau a dderbyniwyd				
Adnoddau a dderbyniwyd o gronfeydd a gynhyrchwyd				
Incwm gwirfoddol				
Grant Bwrdd yr Iaith	79,570	-	79,570	75,814
Grant Bwrdd yr Iaith – meddalwedd	-	-	-	1,000
Grant Bwrdd yr Iaith - gyda'n gilydd	500	-	500	-
Grant Cyngor Sir Ddinbych – siopa cudd	11,340	-	11,340	10,930
Grant Cyngor Sir Dinbych – bws leuenctid	16,666	-	16,666	-
Grant Cyngor Tref Dinbych	-	-	-	875
Grant Cyngor Tref Rhuthun	500	-	500	500
Grant Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru	-	-	-	796
Grant Arian i Bawb Cymru	-	-	-	1,169
Grant Taith Ysgolion	-	-	-	2,958
Grant NPower	-	-	-	500
Grantiau eraill a rhoddion	1,695	-	1,695	800
Grantiau prosiect llai	630	-	630	590
Grant North Hoyle Prestatyn	1,360	-	1,360	-
Incwm arall	276	-	276	-
	112,537	-	112,537	95,932
Gweithgareddau i godi arian				
Prosiect – Mudiad meithrin	-	-	-	1,215
Prosiect – Noson stomp	-	-	-	589
Prosiect – Newyddlen	-	-	-	315
	-	-	-	2,119
Incwm buddsoddiad				
	18	-	18	26
Cyfanswm adnoddau a dderbyniwyd o gronfeydd a gynhyrchwyd	112,555	-	112,555	98,077
Adnoddau a dderbyniwyd o weithgareddau elusennol				
Grant Cymorth	-	-	-	25,851
Grant CGGC – Cronfa Swyddi'r Dyfodol	-	8,814	8,814	3,186
Grant CGGC – Gweithgareddau	-	1,420	1,420	-
	-	10,234	10,234	29,037
Cyfanswm adnoddau a dderbyniwyd	112,555	10,234	122,789	127,114

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestredig

DATGANIAD O WEITHGAREDDAU ARIANNOL AM Y
BLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012

	2012 Nodyn Cronfeydd Anghyfyngedig £	2012 Cronfeydd Cyfyngedig £	2012 Cyfanswm Cronfeydd £	2011 Cyfanswm Cronfeydd £
Adnoddau a dreuliwyd				
Costau cynhyrchu incwm gwirfoddol				
Aelodaeth	601	-	601	638
Cyflogau	70,389	-	70,389	74,200
Costau pensiwn staff	2,743	-	2,743	1,344
Hyfforddiant staff	424	-	424	266
Rhent	2,275	-	2,275	700
Yswiriant	-	-	-	-
Cynnal a chadw	-	-	-	-
Teithio a Lluniaeth	3,824	-	3,824	3,540
Teleffon	-	-	-	-
Cost rhannu swyddfa	3,104	-	3,104	3,070
Papur, inc, llungopïo a phost	957	-	957	1,328
Costau Cyfrifiadur	83	-	83	1,481
Man gostau	-	-	-	-
Marchnata a hysbysebu	1,337	-	1,337	224
Costau banc	154	-	154	175
Dibrisiant	642	-	642	859
Prosiectau llai	2,470	-	2,470	6,446
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	89,003	-	89,003	94,271
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Gweithgareddau elusenol				
“Cymorth”				
Prosiect	-	-	-	3,641
Cyflogau	-	-	-	18,083
Pensiwn	-	-	-	997
Costau Swyddfa	-	-	-	1,288
Hysbysebu	-	-	-	318
Hyfforddiant	-	-	-	65
Teithio a lluniaeth	-	-	-	1,112
Offer Swyddfa	-	-	-	174
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	-	-	-	25,678
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestrdig

**DATGANIAD O WEITHGAREDDAU ARIANNOL AM Y
BLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012**

Nodyn	2012 Cronfeydd Anghyfyngedig £	2012 Cronfeydd Cyfyngedig £	2012 Cyfanswm Cronfeydd £	2011 Cyfanswm Cronfeydd £
Gweithgareddau elusennol (parhad)				
“Cronfa Swyddi'r Dyfodol”				
Costau Swyddfa	-	400	400	72
Offer Swyddfa	-	488	488	914
Cyflogau	-	9,143	9,143	-
Teithio a lluniaeth	-	186	186	-
Prosiectau	-	1,173	1,173	-
Costau Arall	-	120	120	-
	-	11,510	11,510	986
Cyfanswm gweithgareddau elusennol	-	11,510	11,510	26,664
Costau Rheolaeth				
Aelodaeth	86	-	86	91
Cyflogau	9,146	-	9,146	8,041
Costau pensiwn staff	1,400	-	1,400	1,400
Rhent	325	-	325	100
Yswiriant	822	-	822	646
Cynnal a chadw	158	-	158	1,729
Teithio a lluniaeth	228	-	228	222
Cost rhannu swyddfa	444	-	444	439
Papur, inc, llungopïo a phost	137	-	137	200
Costau Cyfrifiadur	12	-	12	212
Mân gostau	682	-	682	727
Marchnata a hysbysebu	191	-	191	32
Costau Cyfrifo	1,764	-	1,764	1,700
Costau banc	22	-	22	25
Dibrisiant	92	-	92	121
	15,509	-	15,509	15,685
Adnoddau Eraill wedi eu Gwario				
Rhoddion a Noddi	430	-	430	-
	430	-	430	-

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestrdedig

**DATGANIAD O WEITHGAREDDAU ARIANNOL AM Y
BLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012**

	Nodyn	2012 Cronfeydd Anghyfyngedig £	2012 Cronfeydd Cyfyngedig £	2012 Cyfanswm Cronfeydd £	2011 Cyfanswm Cronfeydd £
Cyfanswm adnoddau a dreuliwyd		104,942	11,510	116,452	136,620
Adnoddau net a (dreuliwyd) / dderbyniwyd cyn trosglwyddo		7,613	(1,276)	6,337	(9,506)
Trosglwyddiadau		(323)	323	-	-
Symudiad net ar y gronfa		7,290	(953)	6,337	(9,506)
Cyfanswm cronfeydd 01 Ebrill 2011		37,878	2,373	40,251	49,757
Cyfanswm cronfeydd 31 Mawrth 2012	9	45,168	1,420	46,588	40,251

Mae holl weithgareddau'r cwmni yn cael eu hystyried yn rhai parhaol.

Nid oedd gan y cwmni enillion na cholledion heblaw am y gwarged am y flwyddyn.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 24 i 27 yn rhan annatod o'r datganiadau ariannol yma

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestredig

MANTOLEN AR 31 MAWRTH 2012

	Nodyn	£	2012	£	£	2011	£
Asedau sefydlog							
Asedau cyffyrddadwy	5			2,188			2,922
Asedau cyfredol							
Dyledwyr	6	11,810				15,233	
Arian yn y banc		37,361				30,624	
Arian mewn llaw		83				26	
				-----		-----	
				49,254		45,883	
				-----		-----	
Credydwyr -yn daladwy o fewn blwyddyn	7	4,854				8,554	
Asedau cyfredol net				-----		-----	
				44,400		37,329	
Asedau net				-----		-----	
				£46,588		£40,251	
				=====		=====	
				£		£	
Cronfeydd wrth gefn							
Cronfeydd anghyfyngedig	9			45,168		37,878	
Cronfeydd cyfyngedig	9			1,420		2,373	
				-----		-----	
Cyfanswm cronfeydd				£46,588		£40,251	
				=====		=====	

Mae'r nodiadau ar dudalennau 24 i 27 yn rhan annatod o'r datganiadau ariannol yma

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestrdig

MANTOLEN AR 31 MAWRTH 2012

Adroddiad y Cyfarwyddwr i fodloni Adran 475(2) & (3)
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2012

Wrth gymeradwyo'r datganiadau ariannol yma, rydym fel cyfarwyddwyr yn cadarnhau:

- (a) Fod gan y cwmni'r hawl i'r esgusodiad a ymgwymerwyd o dan adran 477 o Ddeddf y Cwmnïau 2006 am y cyfnod a welir uchod.
- (b) Nid oes hysbysiad wedi'i dderbyn ger y swyddfa gofrestrdig o dan adran 476 o Ddeddf y Cwmnïau 2006 yn dymuno fod archwiliad yn cael eu dargludo ar ddatganiadau ariannol y cwmni am y flwyddyn ariannol.
- (c) Y mae'r cyfarwyddwyr yn cydnabod eu cyfrifoldeb tuag at:
 - i) ofalu fod y cwmni yn cynnal cofnodion cyfrifyddol sydd yn unol ag adran 386 o Ddeddf y Cwmnïau 2006; a
 - ii) pharatoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol fydd yn rhoi arolwg cywir a theg o gyflwr y Cwmni ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, ac o'r elw a holl enillion cydnabyddedig y Cwmni am y flwyddyn, yn unol ag adran 393, a byddant fel arall yn cyfateb â gofynion Deddf y Cwmnïau 2006, cyn belled ac maent yn briodol i'r cwmni.

Y mae'r datganiadau ariannol yma wedi eu paratoi mewn cytundeb â'r ddarpariaeth arbennig adran 15 o ddeddf cwmnïau 2006 sydd yn berthnasol i lywodraethiad gwmnïau bach ac yn unol â Safon Adrodd Ariannol i Endidau Llai (effeithiol Ebrill 2008).

Mae'r cyfrifon wedi'u cymeradwyo gan fwrdd yr ymddiriedolwyr ar a llofnodwyd ar ei rhan gan:

Llofnod
Nerys Davies
Cadeirydd

Mae'r nodiadau ar dudalennau 24 i 27 yn rhan annatod o'r datganiadau ariannol yma

MENTER IAITH SIR DDINBYCH

Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestrdig

**NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL AM
Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012**

1

**Polisiau cyfrifo
Y sail gyfrifyddol**

Y mae datganiadau ariannol yr elusen wedi eu paratoi ar sail confensiwn cost hanesyddol ac yn unol â Rheoliadau Elusennau (Adroddiadau a Chyfrifon) 2005 a'r Datganiad o Arfer Cymeradwyol "Cyfrifo ac Adrodd gan Elusennau" a gyhoeddwyd yn Hydref 2005 ("DOAC"), a Safonau Cyfrifyddu perthnasol. Pan nad ydy'r DOAC 2005 yn berthnasol paratowyd y cyfrifon yn unol â Safon Adrodd Ariannol i Endidau Llai (SAAELI) (effeithiol Ebrill 2008).

Dibrisiant

Dibrisir offer swyddfa ar gyfradd o 25% y flwyddyn ar sail balans yn gostwng.

Incwm

Mae incwm yn cael ei gyfrif ar sail croniadau.

Adnoddau a wariwyd

Mae'r adnoddau a wariwyd yn cael eu cynnwys yn y Datganiad o Weithgaredd Ariannol ar sail croniad ac yn cynnwys treth ar werth (TAW).

Mae peth gwariant yn cael ei briodoli yn uniongyrchol i weithgareddau penodedig ac mae wedi ei gynnwys yn y categorïau costau hynny. Mae rhai costau eraill sy'n cael eu priodoli i fwy nag un gweithgaredd yn cael eu dosbarthu ar draws y categorïau costau ar sail amcan gyfrif o'r gyfran o amser a dreuliyd gan y staff a'r adnoddau a ddefnyddiwyd.

Grantiau

Mae grantiau, gan gynnwys grantiau ar gyfer prynu asedau sefydlog, yn cael eu nodi yn y flwyddyn maent yn cael eu derbyn o fewn adnoddau a dderbyniwyd.

Treth

Ni wnaed darpariaeth ar gyfer treth gorfforaeth na threthiant a ohiriwyd gan fod yr elusen yn un gofrestrdig ac felly yn cael ei heithrio.

Cronfeydd Anghyfyngedig

Cronfeydd anghyfyngedig yw rhoddion ac adnoddau eraill dderbynnir neu a greuir o dan nod yr Elusen, heb bwrpas penodedig ac maent ar gael fel cronfeydd cyffredinol

Cronfeydd Cyfyngedig

Rhaid defnyddio cronfeydd cyfyngedig yn ôl dymuniad y rhoddwr. Dangosir gwariant sydd yn ateb y gofynion hyn yn erbyn y gronfa.

2

Adnoddau mewnol net am y flwyddyn

Dyma'r ffigur wedi tynnu allan:

£

Dibrisiant

734

=====

3

Costau Staff

£

Enillion y Cyfarwyddwyr

Cydnabyddiaeth a budd-daliadau eraill

-

£-

=====

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestredig

**NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL AM
Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012**

3 Costau Staff (parhad)

Cyfartaledd nifer y gweithwyr a ddadansoddwyd drwy swyddogaeth:

Rheoli a gweinyddu'r Elusen

Rhif
5
=====

4 Costau Pensiwn

Mae'r cwmni yn gwneud cyfraniadau cyflogwr i mewn i gynllun pensiwn personol y gweithwyr. Mae'r cynllun a'r asedau yn cael eu dal gan reolwyr annibynnol. Y gost pensiwn yw'r cyfraniad dyledus o'r cwmni sef £4,143 (2011 - £3,741).

5 Asedau cyffyrddadwy sefydlog

	Dodrefn £	Offer Swyddfa £	Cyfanswm £
Cost			
Ar 1 Ebrill 2011	673	5,810	6,483
Ychwanegiadau Gwaredu	- -	- -	- -
	673	5,810	6,483
Dibrisiant			
Ar 1 Ebrill 2011	326	3,235	3,561
Dibrisiant am y cyfnod	88	646	734
	414	3,881	4,295
Gwerth Llyfr Net			
Ar 31 Mawrth 2012	£259	£1,929	£2,188
	=====	=====	=====
Ar 31 Mawrth 2011	£347	£2,575	£2,922
	=====	=====	=====

MENTER IAITH SIR DDINBYCH

Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestredig

**NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL AM
Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012**

6	Dyledwyr - yn daladwy o fewn y flwyddyn	2012	2011
		£	£
	Dyledwyr gweithgaredd	-	368
	Grant	11,150	14,304
	Rhagdaliad	660	561
		<hr/>	<hr/>
		11,810	15,233
		=====	=====

7	Credydwyr – yn daladwy o fewn y flwyddyn	2012	2011
		£	£
	Gorddrafft banc	-	7,104
	Credydwyr elusennol	3,404	-
	Croniadau ac incwm a ohiriwyd	1,450	1,450
		<hr/>	<hr/>
		4,854	8,554
		=====	=====

8 Cyfalaf

Mae'r cwmni wedi'i gyfyngu drwy warant heb gyfalaf cyfrannol. Mae gwarant pob aelod wedi ei chyfyngu i £1.

9 Symudiadau yn y cronfeydd

	Ar 31 Mawrth 2011	Adnoddau dderbyniwyd	Adnoddau a dreuliwyd	Trosglwy -ddiadau	Ar 31 Mawrth 2012
	£	£	£	£	£
Cronfeydd cyfyngedig	2,373	10,234	(11,510)	323	1,420
Cronfeydd anghyfyngedig	37,878	112,555	(104,942)	(323)	45,168
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Cyfanswm cronfeydd	£40,251	£122,789	£(116,452)	£ -	£46,588
	=====	=====	=====	=====	=====

10 Dadansoddiad o asedau net rhwng cronfeydd

	Asedau sefydlog cyffyrddadwy	Asedau Cyfredol net	Rhwymedig -aethau tymor hir	Cyfanswm
	£	£	£	£
Cronfeydd cyfyngedig	-	1,420	-	1,420
Cronfeydd anghyfyngedig	2,188	42,980	-	45,168
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	£2,188	£44,400	£-	£46,588
	=====	=====	=====	=====

MENTER IAITH SIR DDINBYCH
Cwmni cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannol ac Elusen gofrestrdig

**NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL AM
Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2012**

11 **Costau Cynnal y Fenter**

Mae costau cynnal y fenter wedi cael eu rhannu rhwng cost codi arian tuag at weithgareddau'r fenter, costau cynnal gweithgareddau crai'r fenter, a chostau gweinyddol y fenter. Fe'i rhennir ar sail gweithgaredd y staff.

	Gweithgar -edau i godi arian	Gweithgar -edau elusennol	Costau Rheoli	Cyfanswm
	£	£	£	£
Costau Cynnal				
Aelodaeth	-	601	86	687
Cyflogau	-	70,389	9,146	79,535
Costau pensiwn staff	-	2,743	1,400	4,143
Hyfforddiant Staff	-	424	-	424
Rhent	-	2,275	325	2,600
Yswiriant	-	-	822	822
Cynnal a chadw	-	-	158	158
Teithio a Lluniaeth	-	3,824	228	4,052
Cost rhannu swyddfa	-	3,104	444	3,548
Papur, inc, llungopïo a phost	-	957	137	1,094
Costau Cyfrifiadur	-	83	12	95
Mân gostau	-	-	682	682
Marchnata a hysbysebu	-	1,337	191	1,528
Costau Cyfrifo	-	-	1,764	1,764
Costau banc	-	154	22	176
Dibrisiant	-	642	92	734
Prosiectau llai	-	2,470	-	2,470
Rhoddion	-	430	-	430
	-	89,433	15,509	104,942